

**T.C.
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM YÖNETİMİ TEFTİŞİ EKONOMİSİ VE PLANLAMASI
TEZSİZ YÜKSEK LİSANS PROJESİ**

**MESLEK LİSELERİNDE GÖREV YAPAN
ÖĞRETMENLERİN EĞİTİMDE TEKNOLOJİ
KULLANIMINA İLİŞKİN TUTUMLARI**

MÜNEVVER AYDOĞAN

DENİZLİ-2017

**T.C.
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM YÖNETİMİ TEFTİŞİ EKONOMİSİ VE PLANLAMASI TEZSİZ
YÜKSEK LİSANS PROJESİ**

**MESLEK LİSELERİNDE GÖREV YAPAN
ÖĞRETMENLERİN EĞİTİMDE TEKNOLOJİ
KULLANIMINA İLİŞKİN TUTUMLARI**

Münevver AYDOĞAN

**Danışman
Doç. Dr. Türkay Nuri TOK**

TEZSİZ YÜKSEK LİSANS PROJE ONAY FORMU

Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Eğitim Yönetimi, Denetimi, Planlaması Ve Ekonomisi Bilim Dalı öğrencisi Münevver Aydoğan tarafından hazırlanan “Meslek Liselerinde Görev Yapan Öğretmenlerin Eğitimde Teknoloji Kullanımına İlişkin Tutumları” başlıklı Tezsiz Yüksek Lisans Projesi tarafımdan okunmuş, kapsamı ve niteliği açısından Tezsiz Yüksek Lisans Projesi olarak kabul edilmiştir.

Doç. Dr. Türkay Nuri TOK

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun tarih ve Sayılı kararıyla onaylanmıştır.

Akademik Unvan, Ad SOYADI

Prof. Dr. Şükran TOK

ETİK BEYANNAMESİ

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada;

- Tez içindeki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda ilgili eserlere bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu,
- Atıfta bulunduğum eserlerin tümünü kaynak olarak gösterdiğimi,
- Kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı,
- Bu tezin herhangi bir bölümünü bu üniversitede veya başka bir üniversitede başka bir tez çalışması olarak sunmadığımı beyan ederim.

İmza
Münevver Aydoğan

TEŞEKKÜR

Ortaya nitelikli bir proje çıkarmamızı sağlayan, araştırmamı titizlikle değerlendiren her aşamasında düşüncelerini benimle paylaşıp, yardımlarını esirgemeyen Doç. Dr. Türkey Nuri TOK hocama teşekkürlerimi sunarım.

Proje yapımını bizlere öğreten Sayın, Yrd. Doç. Dr. Metin YAŞAR hocama teşekkürlerimi sunarım.

Araştırmama katılarak bana yardımcı olan ve anket çalışmalarımızda desteğini esirgemeyen tüm öğretmen arkadaşlarıma teşekkürlerimi sunarım.

Son olarak da, Yüksek lisans öğrenimim boyunca manevi her türlü desteğini benden esirgemeyen hayat arkadaşım, sevgili eşim Namık Kemal AYDOĞAN'a ve sevgisiyle bana destek olan çocuklarıma kucak dolusu teşekkür ve sevgilerimi iletirim.

ÖZET

Meslek Liselerinde Görev Yapan Öğretmenlerinin Eğitimde Teknoloji Kullanımına İlişkin Tutumları

Münevver Aydoğan

Bu araştırmada genel olarak, meslek liselerinde eğitim veren öğretmenlerin derste teknoloji kullanımına ilişkin tutumlarının düzeyi ve bu tutumları etkileyen faktörler belirlenmek istenmiştir. Araştırma kapsamındaki meslek öğretmenlerine anketler doldurulmuş, öğretmenlerin görüşleri alınmış ve elde edilen veriler yorumlanarak sonuca gidilmiştir.

Bu genel amaca ulaşabilmek için aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

- Meslek liselerinde görev yapan öğretmenlerin eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin tutumları nasıldır?
- Öğretmenlerin eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumları, branşına, meslekteki kıdem yılına, cinsiyetine ve eğitim durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

Bu sorulara cevap bulmak için anket geliştirilmiş, bu anket uygulanmış ve görev yapan meslek öğretmenlerinin görüşleri alınmıştır. Toplanan ve geçerli olan 100 anketten elde edilen veriler doğrultusunda meslek öğretmenlerinin teknoloji kullanma tutumlarının 'orta düzey' olduğu belirlenmiş ve bu konuda öğretmenlere gerekli önerilerde bulunulmuştur.

Bu çalışmanın aynı zamanda şu konularda yararlı olacağı düşünülmektedir.

- Öğretmenlerin kendilerini geliştirmek için izleyeceği yolları belirlemeleri açısından,
- Öğretmenlerin teknolojiyi kullanmaları durumunda kendilerine ve öğrencilere sağlayacakları yararları bilmeleri açısından ve
- Öğretmenlerin eğitimde teknoloji kullanımına yönelik olumsuz tutum sergilemeleri durumunda karşılaşılabilecekleri sıkıntıları bilmeleri açısından yararlı olacağı düşünülmektedir.

Araştırmada, Denizli ili Pamukkale ilçesi meslek liselerinde eğitim veren meslek öğretmenleri örneklem grubuna alınmıştır.

ABSTRACT

The attitudes of the teachers who work at vocational high schools relating to the usage of technology in education

Münevver Aydoğan

In this search, in general, the attitude degree of the teachers who educate at vocational high schools relating to the usage of technology in the class and the factors that effect these attitudes are desired to be determined. Questionnaires have been filled by the teachers who are within the scope of the research, their opinions have been gotten and led to the conclusion by commenting the acquired data.

The answers have been searched for the questions below to achieve this general purpose.

* How are the attitudes of the teachers who work at vocational high schools relating to the usage of technology in education?

* Do the attitudes of the teachers in education differ from significantly according to their branches, years of Professional seniority, genders and educational status?

To find answers for these questions, questionnaire has been developed, this questionnaire have been conducted and the opinions of the vocational teachers have been received. The attitudes of vocational teachers relating to the usage of technology has been determined as 'medium level' in accordance with collected and valid one hundred questionnaires and essential suggestions have been made for the teachers on this topic.

It's considered that this study will also benefit in these topics :

* In terms of the teachers while setting itinerary to improve themselves

* In terms of the teachers to know the benefits that they will provide for both the students and themselves in case of using the technology

* And it is considered that it will be useful for the teachers to know the troubles that they will face if they take a negative attitude while using the technology in education.

In this search, the vocational teachers who educate at vocational high schools in Pamukkale in Denizli have been joined the sample group.

ÖNSÖZ

Bu proje; tarama modeli esas alınarak meslek liselerinde görev yapan öğretmenlerin, eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumlarını araştırmak amacıyla hazırlanmıştır. Teknolojinin eğitimdeki yerinden, öneminden ve öğrenme sürecine olan etkisinden söz edilmiştir. Araştırmada Denizli ili Pamukkale ilçesinde 2015-2016 Eğitim-Öğretim yılında görev yapan 100 meslek lisesi öğretmeni örneklem grubuna alınmıştır. Öğretmenlerin branşları, cinsiyetleri, kıdemleri ve eğitim durumlarına göre teknoloji kullanımlarında bir değişiklik olup olmadığı anketlerle incelenmiştir. Ayrıca bu konuda araştırma sınırları içindeki öğretmenlerin görüşleri alınmış ve öğretmenlere çeşitli önerilerde bulunulmuştur. Eğitimde teknoloji kullanımına dair çeşitli görüşlere ve yorumlara da yer verilmiştir.

İÇİNDEKİLER

TEZSİZ YÜKSEK LİSANS PROJE ONAY FORMU	ii
ETİK BEYANNAMESİ	iii
TEŞEKKÜR.....	iv
ÖZET	v
ABSTRACT.....	vi
ÖNSÖZ	vii
İÇİNDEKİLER	viii
TABLolar LİSTESİ.....	x
BİRİNCİ BÖLÜM	1
1. GİRİŞ.....	1
1.1. Araştırmanın Problemi	3
1.2. Alt Problemler	4
1.3. Araştırmanın Sınırlılıkları	4
1.4. Araştırmanın Amacı	4
1.5. Araştırmanın Önemi	4
1.6. Tanımlar	5
İKİNCİ BÖLÜM.....	7
2. EĞİTİM VE TEKNOLOJİ	7
2.1. Türkiye’de Eğitimde Teknoloji Kullanımına Dair Görüşler	8
2.2. Dünya’da Eğitimde Teknoloji Kullanımına Dair Görüşler	10
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	13
3. YÖNTEM VE VERİLER.....	13
3.1. Araştırmanın Yöntemi	13
3.2. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi	13
3.3. Veri Toplama Araçları.....	13
3.3.1. Tutum ölçeği.....	13
3.4. Verilerin Toplanması.....	14
3.5. Verilerin Analizi	14
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	16
4. BULGULAR	16

4.1. Araştırmanın Birinci Alt Problemine İlişkin Bulgular	16
4.2. Araştırmanın İkinci Alt Problemine İlişkin Bulgular	17
4.3. Öğretmenlerin Cinsiyet Değişkenine Göre Eğitimde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutumları.....	18
4.4. Öğretmenlerin Kıdem Değişkenine Göre Eğitimde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutumlarına İlişkin Algıları	19
4.5. Öğretmenlerin Branşlarına Göre Eğitimde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutumlarına İlişkin Algıları	20
4.6. Öğretmenlerin Eğitim Durumu Değişkenine Göre Eğitimde Teknoloji Kullanımına İlişkin Algıları	23
BEŞİNCİ BÖLÜM	24
5. TARTIŞMA SONUÇ ve ÖNERİLER.....	24
5.1. Tartışma ve Sonuç	24
5.2. Öneriler.....	25
KAYNAKÇA.....	27
EKLER.....	29
EK-1.....	30
EĞİTİMDE TEKNOLOJİ KULLANIMI ANKETİ.....	30
KİŞİSEL BİLGİLER	35

TABLULAR LİSTESİ

Tablo3.1 Betimsel İstatistikler	13-14
Tablo4.1 Eğitimde Teknoloji Kullanımının Öğretim Süreçlerine Yansımaya ilişkin betimsel istatistikler	15
Tablo4.2 Öğretmenlerin algılarına göre, eğitimde teknoloji kullanımında kendini geliştirme alt boyutuna ilişkin betimsel istatistikler	16-17
Tablo4.3 Cinsiyet değişkenine göre eğitimde teknoloji kullanımının öğretim süreçlerine yansımaya ilişkin alt boyutuna ilişkin analiz	17
Tablo4.4 Kıdem değişkenine göre eğitimde teknoloji kullanımının öğretim süreçlerine yansımaya ilişkin alt boyutuna ilişkin One-Way Anova Testi karşılaştırmasını gösteren dağılım	18
Tablo4.5 Branş değişkenine göre eğitimde teknoloji kullanımının öğretim süreçlerine yansımaya ilişkin alt boyutuna ilişkin One-Way Anova testi karşılaştırmasını gösteren dağılım...	19
Tablo4.6 Branş değişkenine göre eğitimde teknoloji kullanımının öğretim süreçlerine yansımaya ilişkin alt boyutuna ilişkin Tukey Testi karşılaştırmasını gösteren dağılım	20-21
Tablo4.7 Eğitim durumu değişkenine göre eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin analiz	22
Tablo6.1 Eğitimde Teknoloji Kullanımına Yönelik Anket	27

BİRİNCİ BÖLÜM

1. GİRİŞ

İnsanlar var olduğu andan itibaren diğer canlılardan farklı olarak bilgi üretmiş, bilgiyi kullanmış, bunu ait olduğu toplumun diğer bireyleriyle paylaşmış ve çeşitli yollarla bu bilgileri kendilerinden sonraki kuşaklara aktarabilmiştir. Bilginin dağıtımı ve kendisinden sonraki kuşaklara aktarımında geçmişten günümüze çok değişik araçlar ve yöntemler kullanılmıştır. Bilginin aktarılması geçmişte uzun yıllar sözel olarak bir sonraki kuşağa transferi olarak gerçekleşirken, nüfusun artması ve toplum yapısının karmaşıklaşması nedenleriyle yazılı aktarıma dönüşmüştür. Örneğin eski Yunan'daki düşünür-öğrenci, usta-çırak ilişkisi şeklindeki bilgi aktarımı, kitabın ortaya çıkmasıyla birlikte büyük bir değişim geçirmiştir. Böylece öğreticinin olmadığı ortamlarda da öğrenme gerçekleşmeye başlamıştır. Ayrıca bilginin yeni nesillere aktarımı daha kolay olmuştur. Artık öğretici, eğitimi destekleyici ve yönlendirici bir kimlik kazanmıştır. Bu değişimi takip eden uzun yıllar boyunca eğitim konusunda çok büyük değişiklikler olmamıştır. Günümüzde ise eğitimin çok radikal bir dönüşümle karşı karşıya olduğu konusunda görüşler vardır. Bu değişikliğin temelinde, eğitimde teknoloji -özellikle bilgisayar- kullanımı önemli bir yer tutmaktadır (Aksoy ve Aloğlu, 2004).

Eğitim ve öğretim birbirlerinden bağımsız düşünemeyeceğimiz iki kavramdır. Şimdi sürekli birbirleri yerine kullanılan bu iki kavramı ele alalım; Eğitim, belirlenen hedefler doğrultusunda bireylerin yaşantılarında, davranışlarında değişiklikler oluşturma sürecidir. Ertürk'e (1975) göre "eğitim, bireyin davranışında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme sürecidir". Öğretim ise, öğrenci gelişimini amaçlayan ve öğrenmenin başlatılması, sürdürülmesi ve gerçekleştirilmesi için düzenlenen planlı etkinliklerden oluşan bir süreç olarak ele alınabilir (Açıkgöz, 2000, s.11).

Bu tanımlamalardan da anlaşılacağı üzere öğretim, eğitim sisteminin içinde yer alan alt sistem ya da süreçlerden biridir. Eğitimle öğretim kavramlarının karıştırılmasının sebeplerinin en başında eğitimin en son amacı olan öğrenci gelişiminin öğretim süreci aşamasında öğrenciye verilmesidir. Günümüz dünyasında teknolojik açıdan ilerlemiş birçok ülke, artık gerçek gücün fiziksel güçte değil de eğitilmiş insan beyninde olduğunun farkına varmışlardır. Bu önemli gelişme sonucunda her ülke eğitimini teknolojinin gereklerini yerine getirecek şekilde yeniden yapılandırma sürecine girmişlerdir. Gelişmelerin ortasında olan bir ülke olarak, bizimde eğitimdeki bu oluşuma seyirci kalmamız düşünülemez (Çetin, Çakıroğlu, Bayılmış, Ekiz, 2004, s:144).

Bilişim Çağı olarak nitelendirilen 21. yüzyılda bilgiye hızlı erişim bireylerin ve toplumların gelişmesi için hayati önem taşır. Hızlı bir küreselleşmeye doğru giden dünyadaki bilgi toplumları arasında yerimizi alabilmek için teknolojik yenilikleri yakından takip etmeli ve teknolojinin gereklerini yerine getirmeliyiz. Bunu ise bilgiye ulaşmak, ilgi duyduğu alanda eğitim almak isteyen her bireye öğrenim imkânı sunmakla başarabiliriz.

Öğretimde teknolojiden yararlanmanın ayrı bir önemi vardır. Son yıllarda teknoloji ağırlıklı birçok bilimsel çalışma yapılmakta, özellikle beyin ve öğrenme üzerinde çok ciddi çalışmalar göze çarpmaktadır. Bilim ve teknolojideki bu hızlı değişim birey ve toplum yaşamını da etkilemektedir. Çağdaş eğitim sisteminin hedefi, değişime açık, yaratıcı nitelikli, bilgiyi üreten ve kullanan bireyler yetiştirmektir. Bu hedefe ulaşmanın yolu ise nitelikli öğretmen yetiştirmekten geçer. Nitelikli öğretmen, gelişen bilim ve teknolojiyle doğru orantılı olarak daima kendini yenileyen, geliştiren bir kişiliğe sahiptir. Çağdaş niteliklerle donanmış öğretmenler elinde yetişecek olan yeni nesil, ülkeyi her yönden ileriye götürecektir bir nesil olacaktır.

Teknolojinin eğitime olan katkıları son yıllarda eğitimciler tarafından sıklıkla ele alınan bir konu olmuştur. Rüzgâr'ın (2005) yaptığı deneysel çalışmada, teknolojik araçların eğitimde kullanılmasının bilginin edinimine ve başarının arttırılmasına yardımcı olduğu belirlenmiştir. Hersh ve diğerlerinin (2003) yaptıkları deneysel araştırma sonucunda, teknoloji kullanımıyla yapılan öğrenme ve öğretmenin, geleneksel eğitime göre öğrencilerin bilişsel ve duyuşsal davranışları üzerinde küçük ama pozitif etki yaptığı ortaya çıkmıştır. EMINTS National Center (2005) tarafından yapılan çalışmada ise networku kullanan öğrencilerin, kullanmayan öğrencilere göre bilgiyi daha eğlenceli ve daha fazla öğrendikleri tespit edilmiştir.

Bilgisayar teknolojilerinin kullanımı, öğretmen merkezli öğretim ortamından öğrenci merkezli öğretim ortamına doğru olan dönüşümü hızlandırmaktadır (Smeets, 2005: akt. Ateş, 2010). Bilim ve teknolojideki değişimler ve gelişmeler sonucunda, Eğitimde daha nitelikli öğrenciler yetişmesi beklenmekte ve bu nitelikteki öğrencilerin yetişmesi için ise eğitimcilerin öğrenme ortamlarını daha etkili hale getirmesi gerekmektedir. Etkili öğretim ortamı oluşturmak için de öğretim araç ve gereçlerinden yararlanmak kaçınılmazdır (Kazu ve Yeşilyurt, 2008:177: akt. Ateş, 2010).

Öğrencilerin başarısını birçok faktör etkilemektedir. Ülkemizde de öğrencilerin farklı disiplinlerdeki başarı ve becerilerini belirlemek, bunları etkileyen faktörleri ortaya koymak, eğitim planlamalarını bu doğrultu da şekillendirebilmek amacıyla bazı çalışmalar yapılmaktadır (Ateş, 2010: 409-427).

Milli Eğitim Bakanlığı, Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı'nın 1994 yılından beri üçer yıllık periyotlarla kademeli bir şekilde uyguladığı Öğrenci Başarılarını Değerlendirme Sınavı (ÖBBS) bunlardan biridir. ÖBBS genel raporunda yer alan maddeler şunlardır (ÖBBS, 2003):

- Türkiye genelinde hemen her sınıf düzeyinde ve konu alanında öğrenci başarı düzeyleri genel olarak %50'nin altında kalmaktadır.
- Bazı konularda ve grafik yorumlara, mekânsal muhakeme gibi zihinsel süreç düzeylerinde öğrencilerin başarı düzeyleri oldukça düşüktür.
- Öğrenci başarı algısını etkileyen faktörler incelendiğinde; okullardaki araç gereç, kendi başına akademik başarı algısı üzerinde etkili olmamaktadır. Etki ancak bu araçların öğretmen tarafından etkin şekilde kullanımı ile artmaktadır.
- Öğrencilerin yaklaşık %73'ü ders içi zamanlarda araç gereç kullanımının ya hiç ya da ara sıra yapıldığını belirtmektedir.

Bu değerlendirmenin bize gösterdiği en önemli olgu okullardaki araç ve gereçlerin öğretmenler tarafından etkili bir şekilde kullanılmasının akademik başarı üzerindeki etkisidir. Günümüzde ülkemiz okullarında eğitime destek sağlayan ve onu daha nitelikli kılan birçok teknoloji gün geçtikçe yayılmaktadır. Devlet okullarının çoğundaki dersliklerde bilgisayar, sinevizyon cihazı ve internet mevcut değildir. Özel okullardaki durum ise bundan biraz farklıdır. İlköğretim ve ortaöğretim düzeyinde faaliyet gösteren özel okullardaki dersliklerde bilgisayar, sinevizyon cihazı ve internetin devlet okullarındakilere göre daha fazla olduğu görülmektedir (Demirci ve diğ., 2007; akt. Ateş, 2010; Taş ve diğ., 2007).

Teknoloji artık hayatımızın bir parçası olmuştur. Bu kaçınılmaz bir gerçektir. Küreselleşen dünyada hızla bilginin arttığı ve anında hepimize ulaştığı düşünülecek olursa teknolojiyi eğitimin bir parçası yapmak kaçınılmazdır. Günlük hayatta teknolojinin hızına her an sahip olan ve buna hızla uyum sağlayan gençlerimizi eğitim ortamında teknolojiyle buluşturmamız şart olmuştur.

1.1. Araştırmanın Problemi

'Meslek liselerinde görev yapan öğretmenlerin eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin tutumları nasıldır?' sorusu araştırmanın temel problemidir. Bununla beraber eksik olan yeterlikler için tavsiyelerde bulunmaktadır.

1.2. Alt Problemler

Bu araştırmadaki alt problemler;

- 1) Meslek liselerinde görev yapan öğretmenlerin eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin tutumları nasıldır?
- 2) Öğretmenlerin eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumları,
 - Branşına,
 - Meslekteki kıdem yılına,
 - Cinsiyetine ve
 - Eğitim durumuna, göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

1.3. Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırma,

- 1) Denizli ilinin Pamukkale ilçesinde bulunan meslek liseleri,
- 2) Kullanılan veri toplama aracı,
- 3) Araştırmaya katılan lise öğretmenlerinin görüşleri ve
- 4) Denizli ili Pamukkale ilçesinde 2015-2016 Eğitim-öğretim yılında görev yapan 100 meslek lisesi öğretmeninden elde edilen veriler ile sınırlıdır.

1.4. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı;

- 1) Meslek lisesinde görev yapan öğretmenlerin eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumlarını belirlemek,
- 2) Meslek liselerinde görev yapan meslek dersi öğretmenlerinin teknolojiyi izleme, kullanma düzeylerini belirlemek,
- 3) Meslek lisesinde görev yapan öğretmenlere eğitimde teknoloji kullanımının önemini kavratmak,
- 4) Meslek lisesinde görev yapan öğretmenlerin eğitimde teknoloji kullanımını artıracak öneriler sunmak ve
- 5) Meslek lisesinde görev yapan öğretmenlerin eğitimde teknoloji kullanımının önemini daha iyi anlamalarını ve teknolojik gelişmeleri takip etmek için çaba sarf etmelerini sağlamaktır.

1.5. Araştırmanın Önemi

Araştırmanın önemi şu şekilde belirlenmiştir.

- 1) Meslek lisesinde görev yapan öğretmenlerin eğitimde teknoloji kullanma konusunda kendilerini geliştirmek için izleyeceği yolları belirlemeleri açısından yararlı olacağı düşünülmektedir.
- 2) Meslek lisesinde görev yapan öğretmenlerin teknolojiyi kullanmaları durumunda kendilerine ve öğrencilere sağlayacakları yararları bilmeleri sağlanacaktır.
- 3) Meslek lisesinde görev yapan öğretmenlerin eğitimde teknoloji kullanımına yönelik olumsuz tutum sergilemeleri durumunda karşılaşılabilecekleri sıkıntılar belirtilecektir.

Meslek öğretmenlerinin sürekli olarak gelişen teknolojilerini izlemeleri ve bunu eğitim öğretim sürecinde kullanmalarının eğitimimize büyük katkı sağlayacağı beklenildiğinden bu araştırma önem taşımaktadır.

1.6. Tanımlar

Eğitim: Toplum yaşayışında yer edinmek için edinilen bilgi, beceri ve anlayışlara denir. Eğitim geniş anlamda, bireylerin toplumun standartlarını, inançlarını ve yaşama yollarını kazanmasında etkili olan tüm sosyal süreçlerdir. Kısaca “istenilen davranışı geliştirme süreci” olarak da anlatılabilir.

Teknoloji: Teknoloji İnsanoğlunun gereklerine uygun yardımcı alet ve araçların yapılması ya da üretilmesi için gerekli bilgi ve yetenektir. Teknoloji ayrıca, bir sanayi dalıyla ilgili üretim yöntemlerini, kullanılan araç, gereç ve aletleri kapsayan bilgidir.

Mesleki Eğitim: Toplumsal hayatın her alanında ihtiyaç duyulan mesleklerde kalifiyeli teknik elemanlar yetiştirilmesi için gerekli bilgi ve becerilerin verildiği eğitimdir. Mesleki eğitim gelişmiş batılı ülkelerde el becerisi veya pratik aktiviteler yoluyla kariyer kazandırmayı amaç edinen bir meslek dalı olara tanımlanmaktadır (Öçal, 2008.).

Eğitimde Teknoloji: Carter ve Burton (1988: 13), İngiliz Eğitim Teknolojisi Derneği'nin aşağıdaki yeni tanımını vermektedir:

“Eğitim teknolojisi, öğrenme sistemlerini planlayan, mümkün olan tüm yöntemlerini, kaynaklarını, iletişim araçlarını çizen, en etken ve olumlu öğrenmeyi sağlamak için var olan yaratıcı öğretim tekniklerini tamamlayan bir bilim dalıdır.”

Bilgisayar: Bilgisayar; aldığı verileri (bilgileri), önceden yüklenmiş belirli programlara göre, mantıksal ve aritmetiksel işlemleri kullanarak işleyen, bilginin sonucunu çıkartan ve bu verileri uygun ortamlarda saklayabilen ve yine istenildiğinde geri getirebilen elektronik bir cihazdır.

İnternet: Gustafson ve Johnson'a (1995) göre İnternet, öğrencilerin öğrenme alışkanlıklarını ve deneyimlerini zenginleştirmek için kullanabilecekleri mükemmel bir araçtır.

Tutum: Tutum, bireyin kendine ya da çevresindeki herhangi bir nesne, toplumsal konu, ya da olaya karşı deneyim, bilgi, duygu ve güdülerine (motivation) dayanarak örgütlediği zihinsel, duygusal ve davranışsal bir tepki ön eğilimidir (İnceoğlu, 2010: 14).

Günümüzde gerçek anlamda eğitimin gerçekleşebilmesi için yukarıda tanımlarda geçen terimlerin bir bütün olarak eğitimde uygulanması gerekmektedir. Eğitimi teknolojiye soyutlayarak gerçekleştirmeye çalışmamız teknolojiyle iç içe olan gençlerimizi eğitimden soğutmak anlamına gelir. Özellikle meslek liselerinde okuyan öğrencilerin eğitim-öğretim anlamında temellerinin zayıf olması ve çoğunun zorunlu okutulması nedeniyle okula karşı ilgileri oldukça azdır. Bu nedenle eğitimde öğrencilerin bu ilgisizliklerini azaltıcı bir takım önlemler alınması gerekmektedir. Bu da gençlerin daha çok teknolojiye ilgisinden yararlanarak olmalıdır.

İKİNCİ BÖLÜM

2. EĞİTİM VE TEKNOLOJİ

Eğitim için çeşitli alanlarda farklı tanımlar vardır fakat genel olarak eğitim, toplumun değer yargıları ile bilgi ve beceri birikiminin yeni kuşaklara aktarılması; bu amaçla okullarda ve benzer kurumlarda sürdürülen öğretim ve yetiştirme etkinlikleridir.

Mesleki ve teknik eğitim; milli eğitim sisteminin bütünlüğü içinde endüstri, tarım ve hizmet sektörleriyle birlikte her türlü mesleki ve teknik eğitim hizmetlerinin planlanması, araştırılması, geliştirilmesi, organizasyonu ve eşgüdümü ile yönetim, denetim ve öğretim etkinliklerinin bütünü, şeklinde tanımlanabilir (Alkan, Doğan ve Sezgin, 1994).

Teknolojik yeniliklerin hızla artması ve günlük yaşantıda önemli bir pay haline gelmesi eğitimde teknoloji kullanımını zorunlu kılmaktadır fakat teknolojinin sadece ürün olarak okullarda uygulanması etkili olmamaktadır. Önemli olan öğretmen, öğrenci, ailenin teknolojiyi kendi amaçlarına uygun olarak kullanabilmesi, eğitim sürecinde bir yarar sağlayabilmesi, kendine yeterli olabilmesi, okul kültürüne dâhil edilmesi gerekir.

Eğitim uygulamalarında teknolojiyi doğru şekilde kullanmak, özellikle öğrenme çağındaki genç neslin düşünme becerileri kazanmasında önemli rol oynar. Bu nedenle eğitim alanında kullanılan teknolojilerin üst düzey çağdaş bir teknolojiye dönüştürülmesi ve başlatılan sanal eğitim uygulamalarının nitelikli içeriğe sahip olması gerekir. Ayrıca, eğitimde kullanılan teknolojik araç ve gereçlerin etkin ve doğru bir şekilde kullanılabilmesi amacıyla gerekli çalışmaların yapılması, teknolojiden yeterince yararlanabilecek, teknolojiyi kullanarak etkin eğitim metotları geliştirebilecek bilgiye sahip öğretmen adaylarının da yetiştirilmesi önemlidir.

Eğitimcilerin teknolojiyi eğitim sistemlerinde etkili olarak kullanabilmesi için bireylerin nasıl öğrendiklerini bilmeleri gerekmektedir (İşman, 2001, s.17).

Eğitimde yaygın olarak kullanılan ve gittikçe yaygınlaşmaya başlayan yeni teknolojiler çerçevesi içerisinde televizyon, video, bilgisayar, etkileşimli video, internet, e-mail gibi teknolojileri sayabiliriz. Teknoloji kullanımı eğitimde pek çok konuyu somutlaştırır, bilgiye en hızlı şekilde ulaşma imkânı sunar, anlamayı kolaylaştırır ve öğrenciye görsel ya da farklı açılardan bakış ve anlama olanağı sağlar. Bu yüzden eğitimi kolaylaştırır, öğrenme sürecin hızlandırır ve pratiklik sağlar.

Öğretimde esas ilkelerden biri, öğrenciye kazandırılmak istenen bilgi, beceri gibi davranışların aktarımında, öğrencilerin duyu organlarının çoğuna hitap etmektir. Bunun

sebebi, öğretime ne kadar fazla duyu organı katılırsa, öğrenmenin de o kadar etkili olacağıdır. Şu an birçok okulda kullanılan öğretim materyalleri eski teknoloji ürünleridir ve bu sınıflardaki öğretim öğretmen merkezli öğretimdir. Ulaşılması gereken öğretim sistemi ise öğrenci merkezli eğitimidir. Bu hedefe ulaşmak için gelişen teknolojinin ürettiği teknolojik öğretim materyalleri öğrencinin bulunduğu ortama getirilmelidir.

Türkiye'nin bilim ve teknoloji yeteneğini yükseltmek, bilim ve teknolojiye egemen, yenilemede yetkinleşmiş bir ülke yaratmak, tek stratejik seçeneğimizdir (http://www.tubitak.gov.tr/btpd/btspd/rapor/btpd_tbvtp_tr.html,1999). Bu doğrultuda eğitimin, özellikle de kişilere teknoloji okur-yazarlığı becerisi kazandırmaya yönelik eğitimin önemli bir yeri vardır.

2.1. Türkiye’de Eğitimde Teknoloji Kullanımına Dair Görüşler

Etkili ve kalıcı öğrenmenin yolu da öğrenme-öğretme ortamlarında daha fazla duyu organına hitap etmekten geçer. Eğitim ortamlarının tasarımında teknolojiden yararlanmak eğitim ortamını zenginleştirir, daha fazla duyu organı devreye girdiği için etkili öğrenmeler gerçekleşebilir. Geleneksel ders anlatımları, öğrencinin bahsedilen yönlerini geliştirmekte yetersiz kalmaktadır. Öğrencinin belirtilen yönlerini geliştirilebilmesi, öğrenmelerini kolaylaştıracak ortamların hazırlanması ve gerekli teknolojik araçlarla donatılması, bunları kullanabilecek teknik bilgi ve donanımların kendilerine kazandırılmasını gerekli kılmaktadır (Akt. Civelek, 2008).

Verimli bir öğretim için sınıflarda çoklu ortamlara yer verilmesi öğretmenlerin öğrencilerle iletişimi için önemlidir. Görsel ve işitsel çoklu ortamlar birleştirildiği zaman öğretmenlerin kullandığı klasik yöntemlere göre daha ilgi çekici, daha katılımcı, öğrencileri daha istekli hale getiren ve yapılan faaliyetleri zenginleştiren bir yöntem halini alır. Bunun için eğitim -öğretim faaliyetlerinde tüm duyu organlarına hitap eden öğretim teknolojilerinin kullanılması önemlidir (Şimşek, 2002).

Başka bir tanımla eğitim teknolojisi, değişik bilimlerin verilerini özel hedef, yöntem, araç ve gereç, ölçme ve değerlendirme gibi eğitimin geniş alanlarında uygulamaya koyan, uygun maddi ve manevi ortamlarda insan gücünün en iyi şekilde kullanılmasını, eğitim sorunlarının çözülmesini, kalitenin yükseltilmesini, verimliliğin arttırılmasını sağlayan bir sistemler bütünüdür (Rıza, 2000).

Önemli olan, yeni teknolojinin istediği nitelikte insan yetiştirebilmektedir. Bu da, çok ciddi öğretim ve eğitim çabalarını gerektirmektedir (Başargan, 2000, 1).

Teknolojinin kontrol edilebilir olması için ulusal uygulamalar (Okulnet vd.) ortaya konmalı ve sistemli bir şekilde uygulamalara düzen getirilmelidir. Eğitimde teknolojinin kullanılıp kullanılmayacağı değil, nasıl kullanılacağı, sağlanacağı, dağıtılacağı sorunu üzerinde durulmalıdır. (Aksoy, 2003).

Yeni yüzyılda Türk eğitim sistemi, bilgi ve iletişim teknolojisinin sağladığı bütün olanaklardan insanların en üst seviyede faydalanacağı bir vizyona yönelik çaba içerisindedir. Türk eğitim sistemi bu anlamda diğer kurum ve kuruluşlara model ve itici güç olmalıdır (Aytaç, 2003, 1).

Ersoy'a göre farklı araç ve gereçleri, hem bilgisayar ortamından hem kitaptan hem uygulamalı olarak öğrenciye bilgiyi farklı yollarla sağlayıp zenginlik oluşturmak yine teknolojinin bize sağladığı olanaklardan biridir. Bu alanda karşılaştığımız sorunları düşündüğümüzde ilk olarak akla gelenler yönetimlerin teknoloji kullanmaya açık olmamaları ve ekonomik nedenlerle teknolojik gelişmeleri takip edememeleridir. Yine gerekli personeli yetiştirmede tüm öğretmenleri her türlü teknolojiyi etkili bir şekilde kullanabilmelerini sağlamak için hizmet içi eğitimlerin verilmesi gerekmektedir. Bu sıkıntılar nedeniyle teknoloji entegrasyonu oldukça zor bir süreç haline gelmektedir (Ersoy, s: 24).

İnsanların eğitim ihtiyaçlarının karşılanıp bu amaca bağlı en yüksek verimin alınması, eğitim teknolojisinin kullanımına bağlıdır (Vuranok, 2009).

Toplumun ihtiyaç duyduğu insan gücünü yetiştirecek olan öğretmenlerin, çağdaş öğretmen standartlarına göre yetiştirilmiş olması gerekmektedir. Toplumun ihtiyaçlarının gelişen bilim ve teknolojiye bağlı olarak değişmesi, öğretmenleri bu değişime ayak uydurmada zorunlu hale getirmiştir. Çağdaş eğitim sisteminin hedefi; bilgiye ulaşma yollarını araştıran, öğrendiği bilgiyi nerede ve nasıl kullanacağını bilen, eleştirel düşünceye sahip bireyler yetiştirmektir. Bu da gelişen bilim ve teknolojiye bağlı olarak kendini daima yenileyen nitelikli öğretmenlerle mümkündür (Yılmaz, 2007).

Dursun (1999), "Öğretmenlerin Bilgisayar Destekli Öğretime İlişkin Yeterlilikleri ve Eğitim İhtiyaçlarının Saptanması" konulu araştırmasını Eskişehir MLO da görev yapan 80 öğretmen ve yönetici üzerinde yapmıştır. Araştırma sonucunda; öğretmenlerin %32,4'ü bilgisayar kullanma konusunda kendilerini yeterli görmediklerini, %70'nin uzun süreli hizmet içi eğitim kurslarına katılmaları gerektiğini düşündüklerini ortaya koymuştur. Araştırmaya alınan öğretmenlerin hemen hemen tamamının hizmet içi eğitim kurslarına katıldıklarını fakat aldıkları eğitimin yetersiz olduğunu ifade etmiştir (Yılmaz, 2007).

Öğretmenlerin büyük çoğunluğu derslerinde bilgisayar temelli öğretim materyallerini kullandıklarını ifade etmektedirler. Öğretmenlere göre sınıflarda bilgisayar temelli öğretim materyallerinden yeterince yararlanılamamasının temel sebebi genel olarak materyal ve donanım yetersizliğidir. Öğretmenler genellikle hazır bilgisayar temelli öğretim materyalleri aramaktadır. Öğretmenler bilgisayar temelli öğretim materyallerinin tasarlamasını zor bulmaktadırlar. Yörük, Dikici ve Uysal (2002) da çalışmalarında bazı proje okulları haricinde, okullarda hala geri kalmış veya piyasada hiç bulunmayan cihazlar üzerinde eğitim yapıldığını belirtmektedirler (Korkmaz, Tunç, 2010s:271).

Çağımızdaki öğrenme kuramlarının öğretime uygulanması olan eğitim teknolojileri, öğretme ve öğrenme sürecini kolaylaştırır (Başaran, 1996, s.176).

2.2. Dünya’da Eğitimde Teknoloji Kullanımına Dair Görüşler

Teknoloji eğitimi, öğrencilerin, mevcut teknolojileri anlama ve kullanma ile teknolojik problemlere çözüm üretme becerilerini ve güvenlerini geliştirmek amacıyla tasarlanmış planlı bir süreçtir. Öğrencilerin, bir teknoloji toplumunun bireyleri ve bilgili üyeleri olarak, entelektüel ve pratik gelişimlerine katkıda bulunur. Teknoloji eğitiminin tanımı ve uygulaması ülkeler arasında değişiklikler göstermektedir. Bunun nedeni kültürel farklılıklar ve çeşitli ülkelerdeki ilgi gruplarının teknoloji eğitimi kendi ihtiyaçlarına göre yönlendirmeleridir (Black, 1998, 24).

Dersin amacına uygun materyal seçimi, öğrencilerin dersi anlama seviyelerini ve bilginin kalıcılığını etkilemektedir (Collier vd. 1971; Alkan vd., 1995; Fisher, 2000).

Günümüz dünyasında eğitim ve eğitimde teknoloji kullanımı, birbirinden bağımsız düşünülemeyen iki kavram olmuştur (Simon, 1983; McCannon & Crews, 2000; Komis vd., 2007).

Toplumların geleceği açısından teknolojinin kullanıldığı en önemli alanlardan biri de eğitim ve öğretimdir. Bu nedenle başta gelişmiş ülkeler olmak üzere, bütün toplumlar teknolojiyi kullanarak kaliteli bir eğitimi bireylerine kazandırma çabasındadırlar (MEB, 2004).

Eğitim kurumları ve öğretmenler her gün bilgisayar, internet, video, cd ve cep telefonları gibi teknoloji araçlarını kullanan öğrenci kesimiyle karşı karşıya olduklarından, mevcut teknoloji ürünlerini kullanma becerilerini geliştirmedikleri takdirde, önemli güçlükler ile karşılaşmaları kaçınılmazdır (Aksoy, 2003; Reiner, 2009).

Teknoloji, teknik bilginin yaşama geçirilmesini öngören tüm toplumsal ve ekonomik etkinlikleri ve örgütlenmeleri kapsayan bir alandır. İyimser bir tanımla teknoloji bilimsel ilke ve yeniliklerin, sorunların çözümüne uygulanması ve yaşamın kolaylaştırılmasıdır. Aynı zamanda, bilgi alanları ve disiplinler arasındaki değiştirmekte ve bilginin artmasına etki etmektedir (Goetsch, 1984; Middlehurst, 1999; Williams & Kingham, 2003).

Eğitim sürecinde teknoloji ve bilgisayar kullanmaya daha fazla özen gösteren ve zaman ayıran bireylerin kendilerine güven ve yeterliliklerinin olumlu olduğu bilinmektedir (Rugayah, Hashim & Wan, 2004).

Bilgisayarların bir öğretim aracı olarak kullanılabilmesinde, öğretmenlerin bu konuda sahip oldukları davranışlar önemli bir değişken olarak karşımıza çıkmaktadır. Çünkü bilgisayar başında harcadıkları zaman, sahip oldukları bilgisayar becerileri ve değişime açık olup olmamaları öğretmenlerin bilgisayarı bir öğretim aracı olarak kullanma biçimleriyle ilgili önemli bilgiler sağlamaktadır (akt. Vannata & Fordham, 2004).

Öğretmenlerin teknolojiye ilişkin algılarıyla ilgili Hazzan'ın çalışması (2000) teknolojiyi kendi öğrenme etkinliklerinde kullanmış olan öğretmenlerin teknolojiyi algılarında daha güvenle ve olumlu tutum içinde oldukları vurgulamıştır. Slough ve Chamblee (2000) de öğretme etkinliklerinde teknolojinin olumlu katkısına tanık olan öğretmenlerin teknolojinin yardımına başvurmaktan kaçınmadığına işaret etmektedirler. Bu araştırmalar teknoloji entegrasyonu konusunda öğretmenlerin deneyim ve bilgiye sahip olmaları gerekliliğini göstermektedir. Nitekim yapılan araştırmalarda, öğretmenlerin teknoloji hakkındaki bilgileri ile onların teknolojiye karşı tutumları son derece ilişkili bulunmuş, teknolojilerden daha fazla haberdar olan öğretmenlerin teknoloji kullanımına yönelik daha olumlu tutumları olduğu gözlenmiştir (Akkoyunlu, 1996; Coffland, 2000).

Yurtdışında yapılan birçok çalışmada da öğretmenlerin bilgisayar deneyimi arttıkça bilgisayara yönelik tutumlarının daha olumlu olduğu belirtilmiştir (Levine & Donitsa-Schmidt, 1998; Potosky & Bobko, 2001; Rozell & Gardner, 1999; Williams ve diğerleri, 2000, Galanouli, Murphy & Gardner, 2004).

Manoucherhri (1999) çalışmasında, teknolojiler hakkındaki bilgi yetersizliğine ek olarak teknolojilerin öğretimde nasıl işe koşulacağı konusunda da öğretmenlerin bilgilerinin yetersiz olduğunu belirtmiştir. Oysaki Demiraslan ve Usluel (2005) BİT'in okullarda uygulanması konusunda yapılan tüm çalışmaların bulunduğu ortak noktanın BİT'in öğrenme öğretme sürecine etkili entegrasyonu için öğretmenlerin gerekli bilgi ve becerilere sahip olmaları koşulu olduğunu belirtmişlerdir. Öğretmenlerin derslerde

bilgisayar ve internet temelli öğretim materyallerini yeterince kullanmamalarının en önemli nedenleri; öğretim araçlarının ve materyallerinin eksikliği ve öğretmenlerin söz konusu materyalleri tasarlama veya kullanma becerilerindeki eksikliklerdir. Yukarıda elde edilen sonuçların Tella vd. (2007), Olakulehin (2007), Lim ve Khine (2006) ve Mayya (2007)'nin de araştırmalarında elde ettikleri donanım eksikliği, maliyetlerin yüksekliği, binaların yetersizliği ve öğretmenlerin yeni teknolojilere uyum sağlamakta zorlanmaları gibi sonuçları doğruladığı söylenebilir (Korkmaz ve Tunç, 2010 s:273).

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. YÖNTEM VE VERİLER

3.1. Araştırmanın Yöntemi

Bu araştırmada, verilerin elde edilebilmesi için tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modelinde esas olan araştırma konusu kişi veya nesnelere kendi koşullarında olduğu gibi tanımlanmasıdır. Bu model esas alınarak meslek liselerinde çalışan öğretmenlerin eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumları belirlenmeye çalışılmıştır.

3.2. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Bu araştırma, Denizli ili Pamukkale ilçesinde bulunan resmi meslek liselerinde 2015-2016 eğitim öğretim yılında görev yapmakta olan öğretmenlerin eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumlarını belirlemeye yöneliktir. Araştırmanın evreni Pamukkale ilçesindeki meslek lisesi kurumlarındaki öğretmenlerdir. Örneklemi ise bu ilçede rastgele seçilen meslek liselerinde görev yapan 100 öğretmeni kapsamaktadır.

3.3. Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada kullanılan veriler eğitimde teknoloji kullanımı tutum ölçeği anketinden elde edilmiştir. Veri toplama aracı iki bölümden oluşmaktadır:

- 1) Kişisel Bilgi Formu (öğretmen adaylarını tanımlayan cinsiyet, eğitim durumu, branş ve meslekteki kıdem değişkenleri ile ilgili bilgiler)
- 2) Eğitimde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği

3.3.1. Tutum ölçeği

Öztürk (2006) tarafından geliştirilen tutum ölçeği 5’li likert tipi 15’i olumlu, 24’ü olumsuz olmak üzere 39 tutum cümlesi içermektedir. Ölçekteki olumlu maddeler “Kesinlikle Katılıyorum=5”, “Katılıyorum=4”, “Kararsızım=3”, “Katılmıyorum=2” ve “Kesinlikle Katılmıyorum=1” seçenekleriyle 5’ten 1’e doğru puanlanmıştır (Ek-1).

Tutum ölçeği, öğretmenlerin eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumlarını iki alt boyutta ölçmektedir.

Birinci alt boyut, eğitimde teknoloji kullanımının öğretim süreçlerine yansımalarıdır. Bu alt ölçekte öğretmenlerin eğitimde teknolojik araçları kullanma hakkındaki düşünceleri belirlenmeye çalışılmıştır. Eğitimde teknoloji kullanımının gerekliliği ve teknolojinin

eğitime faydası olup olmadığı ile ilgili sorularla օđretmenlerin tutumları belirlenmeye çalışılmıştır.

İkinci alt boyut, eğitimde teknoloji kullanımında kendini geliştirme. Bu alt օlekte օđretmenlerin teknoloji konusunda kendilerini geliştirme durumları ve derslerde teknolojik araç gereç kullanmaya ilgi düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

3.4. Verilerin Toplanması

Araştırmada kullanılan veri toplama araçları 2015-2016 eğitim օđretim yılında araştırmacı tarafından Pamukkale ilçesinde bulunan meslek liselerinde çalışan օđretmenlerden 130 օđretmene dağıtılmış, dağıtılan veri toplama araçlarından 100'ü geri dönmüştür.

3.5. Verilerin Analizi

Veriler üzerinde, giriş bölümünün alt problemler başlığı altında sorulan sorulara cevap verecek şekilde analiz işlemleri yapılmıştır. Araştırma kapsamında toplanan veriler, SPSS 21.0 istatistik paket programı ile özömlenmiştir. Sonuçların yorumlanmasında değişkenler arasında anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemede 0.05 anlamlılık düzeyi օlüt olarak kabul edilmiştir

Araştırma 100 kişinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Veriler anket tekniği ile toplanmış SPSS 21.0 programı altında istatistiksel analizler ile değerlendirilmiştir.

Tablo3.1

Betimsel İstatistikler

Değişkenler	Kategori	N	%
Cinsiyet	Kadın	39	39,0
	Erkek	61	61,0
Kıdem	0-5 Yıl	5	5,0
	6-10 Yıl	7	7,0
	11-15 Yıl	16	16,0
	16-20 Yıl	27	27,0
	20 Yıl ve Üstü	44	44,0
Eğitim Durumu	Lisans	92	92,0
	Yüksek Lisans	8	8,0
Branş	Matematik	14	14,0
	Fen Bilimleri	18	18,0

Tablo3.1

Betimsel İstatistikler

Değişkenler	Kategoriler	N	%
Branş	Edebiyat	14	14,0
	Yabancı Dil	12	12,0
	Sosyal Bilimler	18	18,0
	Resim-Müzik-Beden	4	4,0
	Meslek Dersleri	20	20,0

Tablo3.1 ayrıntılı bir şekilde incelendiğinde katılımcılardan 39 tanesinin (%39,0) kadın, 61 tanesinin (%61,0) erkek öğretmen olduğu görülür. Ayrıca 0-5 yıl kıdemli 5 kişi (%5,0), 6-10 yıl kıdemli 7 kişi (%7,0), 11-15 yıl kıdemli 16 kişi (%16,0), 16-20 yıl kıdemli 27 kişi (%27,0), 20 yıl ve üstü kıdemli 44 kişi (%44,0) katılımcı olduğu görülür. Eğitim durumuna göre 92 öğretmen (%92,0) lisans mezunu, 8 öğretmen (%8,0) yüksek lisans mezunu olduğu görülmektedir. Branşlarına göre 14 kişi (%14,0) matematik öğretmeni, 18 kişi (%18,0) fen bilimleri öğretmeni, 14 kişi (%14) edebiyat öğretmeni, 12 kişi (%12) yabancı dil öğretmeni, 18 kişi (%18) sosyal bilimler öğretmeni, 4 kişi (%4) resim-müzik-beden öğretmeni, 20 kişi ise (%20) meslek dersi öğretmeni olarak çalışmaktadır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. BULGULAR

4.1. Araştırmanın Birinci Alt Problemine İlişkin Bulgular

Eğitimde Teknoloji Kullanımının Öğretim Süreçlerine Yansımalarına ilişkin betimsel istatistikler Tablo4.1 'de verilmiştir.

Tablo4.1

Eğitimde Teknoloji Kullanımının Öğretim Süreçlerine Yansımalarına İlişkin Betimsel İstatistikler.

ÖNERMELER	n	x	Ss
1.Zorunlu olmasa, derslerimde hiç araç-gereç kullanmazdım.	100	1,39	,68
2.Derslerde araç-gereç kullanırken sıkılıyorum.	100	1,46	,66
3.Derslerde araç-gereç kullanmak gereksizdir.	100	1,27	,51
4.Derslerde keşke araç-gereç kullanmam gerekmeseydi.	100	1,39	,62
5.Eğitimde teknoloji kullanımından nefret ediyorum.	100	1,43	,81
6. Teknolojik araç gereç kullanımı, öğrencilerin öğrenme süreçlerine hiçbir katkısı yoktur.	100	1,51	,77
7. Derslerimde teknolojik araç-gereç kullanabileceğim bir durum düşünemiyorum.	100	1,52	,78
9. Derslerde araç-gereç kullanmanın zaman kaybı olduğunu düşünüyorum.	100	1,57	,86
10. Keşke bütün öğretmenler araç-gereç kullanmaktan vazgeçseler.	100	1,44	,787
11. Derslerimde eğitimde teknoloji kullanımına yönelik bilgi ve becerileri (formasyon) kullanmanın gereksiz olduğunu düşünüyorum.	100	1,46	,724
12. Derste araç-gereç kullanıldığında dikkatin konudan çok araç-gerece yöneldiğini düşünüyorum.	100	1,91	,83
13. Öğretim teknolojilerinin hızla değişip gelişmesinden korkarım.	100	1,79	,88
15. Araç-gereç kullanırken görevimi tam olarak yapamıyormuşum gibi bir duygu yaşıyorum.	100	1,93	1,07
16. Derslerimde teknolojik unsurları kullanmak öğrencilerimi düşünmeye yöneltmiyor.	100	2,05	1,12
Teknoloji Kullanımının Öğretim Süreçlerine Yansımaları	100	1,58	,53

Tablo4.1 ayrıntılı bir şekilde incelendiğinde “Derslerde araç-gereç kullanmak gereksizdir.” önermesine (X=1,27) ortalama ile en düşük derecede katılım gösterilirken “Derslerimde teknolojik unsurları kullanmak öğrencilerimi düşünmeye yöneltmiyor.” önermesine ise (X=2,05) ortalama ile cevap verdikleri görülmüştür.

Alt boyutun tamamını oluşturan “Eğitimde Teknoloji Kullanımının Öğretim Süreçlerine Yansıması” önermesine ise (X=1,58) ortalama ile görüş belirtmişlerdir.

4.2. Araştırmanın İkinci Alt Problemine İlişkin Bulgular

Öğretmenlerin algılarına göre, eğitimde teknoloji kullanımında kendini geliştirme alt boyutuna ilişkin betimsel istatistikler Tablo 4.2 de verilmiştir.

Tablo 4.2 ayrıntılı bir şekilde incelendiğinde “Yetkim olsa, bütün öğretmenlerin teknolojik unsur ya da araç gereç kullanmalarını zorunlu hale getiririm.” önermesine (X=2,69) ortalama ile en yüksek derecede katılım gösterilirken “Derste araç-gereç kullanırken gerekli bilgi ve becerilere sahip olduğumu bilmek beni rahatlatır” önermesine ise (X=1,82) ortalama ile en düşük düzeyde cevapladıkları görülmüştür.

Alt boyutun tamamını oluşturan “eğitimde teknoloji kullanımında kendini geliştirme” önermesine ise (X=2,11) şeklinde görüş belirtmişlerdir.

Tablo 4.2

Öğretmenlerin Algılarına Göre, Eğitimde Teknoloji Kullanımında Kendini Geliştirme Alt Boyutuna İlişkin Betimsel İstatistikler.

Önermeler	n	X	Ss
1. Yeni bir teknoloji ile karşılaştığımda onu kullanmaya ya da özelliklerini öğrenmeye çalışırım.	100	1,94	1,03
2. Teknoloji ile ilgili her şeye ilgi duyarım.	100	2,14	,99
3. Mümkün olsa, dersinde her türlü teknolojik unsuru kullanırım.	100	2,27	1,21
4. Boş zamanlarımda eğitimde yeni teknolojik ilişkin gelişmeleri takip etmekten hoşlanırım.	100	2,29	1,09
5. Yetkim olsa, bütün öğretmenlerin teknolojik unsur ya da araç gereç kullanmalarını zorunlu hale getiririm.	100	2,69	1,26
6. Teknoloji bilgimi arttırmak için, öğretmen arkadaşlarımla tartışmalar yaparım.	100	2,15	,83
7. Araç-gereç kullanacağım derslere daha büyük bir zevkle hazırlarım.	100	2,02	,88
8. Derslerimde kendi becerimle yaptığım araç-gereçleri kullanmaktan zevk duyarım.	100	2,13	,96

Tablo4.2.

Öğretmenlerin Algularına Göre, Eğitimde Teknoloji Kullanımında Kendini Geliştirme Alt Boyutuna İlişkin Betimsel İstatistikler.

Önermeler	n	X	Ss
9. Sınıfta, eğitimde teknoloji kullanımından doğan problemleri çözmekten hoşlanırım.	100	2,46	1,10
10. Derste araç-gereç kullanırken gerekli bilgi ve becerilere sahip olduğumu bilmek beni rahatlatır.	100	1,82	,83
11. Araç-gereç kullanımı öğrenmeyi kolaylaştırır.	100	1,88	1,07
12. Eğitim araç-gereç kullandığımda sınıf içi iletişimin daha etkili hale geldiğini düşünüyorum.	100	1,89	,99
13. Sınıfa sıra dışı materyaller getirmekten hoşlanırım.	100	2,32	1,09
14. Eğitimde teknoloji kullanımına yönelik bir kur ya da seminer olsa hemen katılırım.	100	2,27	1,05
Eğitimde Teknoloji Kullanımında Kendini Geliştirme	100	2,11	,75

4.3. Öğretmenlerin Cinsiyet Değişkenine Göre Eğitimde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutumları

“Öğretmenlerin, eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutum ölçeği ilişkin algıları cinsiyet açısından anlamlı bir farklılık göstermekte midir?” önermesine cevap vermek için hangi istatistiksel tekniğin kullanılacağına karar vermek amacıyla tek örneklem KOLMOGOROV-SMIRNOV testi uygulanmıştır. Elde edilen sonuçlara göre öğretmenlerin, eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutum ölçeğinin tüm alt boyutlarına ilişkin görüşlerinin normal dağılım gösterdiği belirlenmiştir (KSz=1,23; $p>0,05$). Buna göre araştırma sorularına cevap vermek için parametrik bir teknik olan Independent Sample T-Testinin kullanılmasına karar verilmiştir.

Tablo4.3

Cinsiyet Değişkenine Göre Eğitimde Teknoloji Kullanımının Öğretim Süreçlerine Yansımaları Alt Boyutuna İlişkin Analiz.

Değişken	Kategori	N	X	Ss	t	P
Cinsiyet	Erkek	7	1,60	,63	0,371	0,710
	Kadın	7	1,56	,42		

Not: * $p>0.05$

Yapılan Independent Samples T Testi analizi sonunda öğretmenlerin cinsiyet değişkenine göre eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumlarına ilişkin algıları istatistiksel olarak 0,05 manidarlık düzeyinde anlamlı bir farklılık göstermemiştir ($t=0,371$; $p>0,05$). Bir başka ifadeyle öğretmenlerin, eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumları ölçeğinin tüm alt boyutlarına ilişkin görüşlerinin cinsiyet değişkenine göre bir farklılık göstermediği, kadın öğretmenlerin ve erkek öğretmenlerinin aynı düşünceye sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Elde edilen bu bulgular yukarıda yer alan tablo 4.3 de verilmiştir.

4.4. Öğretmenlerin Kıdem Değişkenine Göre Eğitimde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutumlarına İlişkin Algıları

“Öğretmenlerin, eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumları kıdemleri açısından anlamlı bir farklılık göstermekte midir?” önermesine cevap vermek için hangi istatistiksel tekniğin kullanılacağına karar vermek amacıyla tek örneklem KOLMOGOROV-SMIRNOV testi uygulanmıştır. Elde edilen sonuçlara göre öğretmenlerin, eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumlarına ilişkin görüşlerinin normal dağılım gösterdiği belirlenmiştir ($KSz=1,019;1,175;1,035$; $p>0,05$). Buna göre araştırma sorularına cevap vermek için One-Way Anova testinin kullanılmasına karar verilmiştir.

Tablo4.4

Kıdem Değişkenine Göre Eğitimde Teknoloji Kullanımının Öğretim Süreçlerine Yansıması Alt Boyutuna İlişkin One-Way Anova Testi Karşılaştırmasını Gösteren Dağılım

Kıdem	Sıra Toplamı	Sd	Sıra Ort.	F	P	Fark
Guruplar arası	,217	4	,054	,190	,943	---
Gurup içi	22,494	79	,285			
Toplam	22,710	83				

*Not: * $p > 0,05$ 1: 0-5 Yıl 2: 6-10 Yıl 3: 11-15 Yıl 4: 16-20 Yıl 5: 20 yıl ve üstü*

Yapılan analizler incelendiğinde öğretmenlerin kıdem değişkenine göre eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin görüşleri öğretim süreçlerine yansıması alt boyutunda ve

teknoloji kullanımında kendini geliştirme alt boyutunda istatistiksel olarak 0,05 manidarlık düzeyinde anlamlı bir farklılık göstermemiştir. Ancak sınıf yönetimi alt boyutunda istatistiksel olarak 0,05 manidarlık düzeyinde anlamlı bir farklılık göstermiştir. Bir başka ifadeyle öğretmenlerin, eğitimde teknoloji kullanımı ve sınıf yönetimi alt boyutuna ilişkin görüşlerinin kıdem değişkenine göre farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Elde edilen bu bulgular yukarıdaki tablo 4.4 de verilmiştir. ($F=0,190$; $p>0,05$).

4.5. Öğretmenlerin Branşlarına Göre Eğitimde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutumlarına İlişkin Alguları

“Öğretmenlerin, eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin görüşleri branşlarına göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?” önermesine cevap vermek için hangi istatistiksel tekniğin kullanılacağına karar vermek amacıyla tek örneklem KOLMOGOROV-SMIRNOV testi uygulanmıştır. Elde edilen sonuçlara göre öğretmenlerin, eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin görüşlerinin normal dağılım gösterdiği belirlenmiştir ($KSz=1,233$; $p>0,05$). Buna göre araştırma sorularına cevap vermek için One-Way Anova testinin kullanılmasına karar verilmiştir.

Tablo4.5

Branş Değişkenine Göre Eğitimde Teknoloji Kullanımının Öğretim Süreçlerine Yansıması Alt Boyutuna İlişkin One-Way Anova Testi Karşılaştırmasını Gösteren Dağılım

Yaş	Sıra Toplamı	Sd	Sıra Ort.	F	P	Fark
Guruplar arası	1,769	6	,295	1,084	,379	----
Gurup içi	20,941	77	,272			
Toplam	22,710	83				

* $p < 0,05$ 1: Matematik 2: Fen Bilimleri 3: Edebiyat 4: Yabancı Dil
5: Sosyal Bilimler 6: Resim-Müzik-Beden 7: Meslek Dersleri

Öğretmenlerin branş değişkenine göre eğitimde teknoloji kullanımını istatistiksel olarak 0,05 manidarlık düzeyinde anlamlı bir farklılık göstermemiştir. Elde edilen bu bulgular tablo 4.5de verilmiştir. ($F=1,084$; $p>0,05$).

Bu farkın hangi guruplar arasında olduğunu belirlemek için yapılan Tukey testi sonuçları tablo 4.6 da verilmiştir.

Tablo4.6

*Branş Değişkenine Göre Eğitimde Teknoloji Kullanımının Öğretim Süreçlerine Yansıması
Alt Boyutuna İlişkin Tukey Testi Karşılaştırmasını Gösteren Dağılım*

Değişken (Branş)	Branş Durumu Değişkenleri	Ortalamalar Farkı	P
Matematik	Matematik	-,21557	,985
	Fen Bilimleri	-,21557	,880
	Edebiyat	-,35226	,216
	Yabancı Dil	-,70940	,038
	Sosyal Bilimler	-,85319*	1,000
	Resim-Müzik-Beden	,04060	,822
	Meslek Dersleri	-,35940	,985
Fen Bilimleri	Matematik	,21557	,985
	Fen Bilimleri	-,13668	,999
	Edebiyat	-,49383	,562
	Yabancı Dil	-,63762	,158
	Sosyal Bilimler	,25617	,996
	Resim-Müzik-Beden	-,14383	,997
	Meslek Dersleri	,21557	,985
Edebiyat	Matematik	,35226	,880
	Fen Bilimleri	,13668	,999
	Edebiyat	-,35714	,884
	Yabancı Dil	-,50093	,506
	Sosyal Bilimler	,39286	,966
	Resim-Müzik-Beden	-,00714	1,000
	Meslek Dersleri	,35226	,880

Tablo4.6 *Branş Değişkenine Göre Eğitimde Teknoloji Kullanımının Öğretim Süreçlerine Yansıması Alt Boyutuna İlişkin Tukey Testi Karşılaştırmasını Gösteren Dağılım*

Değişken (Branş)	Branş Durumu Değişkenleri	Ortalamalar Farkı	P
Yabancı Dil	Matematik	,70940	,216
	Fen Bilimleri	,49383	,562
	Edebiyat	,35714	,884
	Yabancı Dil	-,14379	,999
	Sosyal Bilimler	,75000	,585
	Resim-Müzik-Beden	,35000	,854
	Meslek Dersleri	,70940	,216
Sosyal Bilimler	Matematik	,85319	,038
	Fen Bilimleri	,63762	,158
	Edebiyat	,50093	,506
	Yabancı Dil	,14379	,999
	Sosyal Bilimler	,89379	,324
	Resim-Müzik-Beden	,49379	,412
	Meslek Dersleri	,85319	,038
Resim-Müzik-Beden	Matematik	-,04060	1,000
	Fen Bilimleri	-,25617	,996
	Edebiyat	-,39286	,966
	Yabancı Dil	-,75000	,585
	Sosyal Bilimler	-,89379	,324
	Resim-Müzik-Beden	-,40000	,956
	Meslek Dersleri	-,04060	1,000
Meslek Dersleri	Matematik	,35940	,822
	Fen Bilimleri	,14383	,997
	Edebiyat	,00714	1,000
	Yabancı Dil	-,35000	,854
	Sosyal Bilimler	-,49379	,412
	Resim-Müzik-Beden	,40000	,956
	Meslek Dersleri	,35940	,822

Branş değişkenine göre eğitimde teknoloji kullanımının öğretim süreçlerine yansımaları alt boyutuna ilişkin Tukey Testi karşılaştırmasını gösteren dağılıma göre matematik branşı değişkenine göre sosyal bilimler branşı arasında anlamlı bir fark olmakla birlikte diğer dersler değişken olarak alındığında anlamlı bir fark çıkmamaktadır.

4.6. Öğretmenlerin Eğitim Durumu Değişkenine Göre Eğitimde Teknoloji Kullanımına İlişkin Algıları

“Öğretmenlerin, eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin davranışları eğitim durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?” önermesine cevap vermek için hangi istatistiksel tekniğin kullanılacağına karar vermek amacıyla tek örneklem KOLMOGOROV-SMIRNOV testi uygulanmıştır. Elde edilen sonuçlara göre öğretmenlerin, eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin görüşlerinin normal dağılım gösterdiği belirlenmiştir (KSz=1,019; $p>0,05$). Buna göre araştırma sorularına cevap vermek için Independent Sample T-Testinin kullanılmasına karar verilmiştir.

Aşağıda eğitim durumu değişkenine göre eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin analiz tablosu verilmiştir.

Tablo4.7

Eğitim Durumu Değişkenine Göre Eğitimde Teknoloji Kullanımına İlişkin Analiz

Değişken	Kategori	n	X	Ss	T	P
Eğitim Durumu	Lisans	77	1,5779	,53178	0,018	0,986
	Yüksek Lisans	7	1,5816	,45068		

* $p>0,05$

Yapılan Independent Samples T Testi analizi sonunda öğretmenlerin eğitim durumu değişkenine göre eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumlarına ilişkin algıları istatistiksel olarak 0,05 manidarlık düzeyinde anlamlı bir farklılık göstermemiştir ($t=0,018$; $p>0,05$). Bir başka ifadeyle öğretmenlerin, eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumlarına ilişkin görüşlerinin eğitim durumu değişkenine göre farklılık göstermediği, yüksek lisans ve lisans mezunu öğretmenlerinin aynı düşünceye sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Elde edilen bu bulgular yukarıdaki tablo 4.7 de verilmiştir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

5. TARTIŞMA SONUÇ ve ÖNERİLER

5.1. Tartışma ve Sonuç

Araştırmanın bu bölümünde yapılan çalışmalar anlatılmış, araştırma tamamlandığında elde edilen bulgular doğrultusunda ulaşılan sonuçlara ve bu sonuçlara dayalı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen önerilere yer verilmiştir.

Bu araştırma ile Denizli ili Pamukkale ilçesi meslek liselerinde eğitim veren öğretmenlerin derste teknoloji kullanımına ilişkin tutumlarının düzeyi ve bu tutumları etkileyen faktörler belirlenmiştir. Aynı zamanda öğretmenlerin teknoloji kullanımına ilişkin tutumlarının cinsiyetlerine, branşlarına, hizmet sürelerine ve öğrenim düzeylerine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğinin de ortaya konulmasına çalışılmıştır.

Bu çalışmada öncelikle anket uygulamasına katılan meslek öğretmenlerinin cinsiyet dağılımı, kıdem dağılımı, branşları ve eğitim durumları belirlenmiştir. Daha sonra derslerde teknolojik araç gereç kullanmanın gerekli olup olmadığı, bunların öğrenciyi düşünmeye yöneltip yöneltmediği ve teknoloji kullanımının öğretim süreçlerine nasıl yansıdığı konusunda meslek öğretmenlerinin görüşleri alınmıştır.

Elde edilen sonuçlar 100 geçerli anket üzerinden değerlendirildiğinde,

- Katılımcıların 39'u kadın, 61'i erkek öğretmendir.
- 0-5 yıl kıdemli beş kişi, 6-10 yıl kıdemli yedi kişi, 11-15 yıl kıdemli 16 kişi, 16-20 yıl kıdemli 27 kişi, 20 yıl ve üstü kıdeme sahip ise 44 kişi vardır.
- 92 katılımcı lisans mezunu, 8 katılımcı ise yüksek lisans mezunudur.
- Branşlarına göre, 14 kişi matematik, 18 kişi fen bilimleri, 14 kişi edebiyat, 12 kişi yabancı dil, 18 kişi sosyal bilimler, 4 kişi resim-müzik-beden ve 20 kişi meslek dersi öğretmenidir.

Örneklem grubundaki öğretmenlerden alınan görüşlere ve yorumlanan verilere göre, öğretmenlerin cinsiyetine, branşına, kıdemine ve öğrenim düzeylerine göre teknoloji kullanımlarında anlamlı bir fark (0.05 manidarlık düzeyinde) elde edilememiştir. Meslek öğretmenleri derslerde teknolojik araç gereç kullanmanın gerekli olmadığı önermesine düşük oranda katılım gösterirken, bunların öğrenciyi düşünmeye yöneltmediği önermesine ortalama bir katılım göstermişlerdir.

Genel olarak, araştırma boyunca elde edilen bulgular Denizli ili Pamukkale İlçesi meslek liselerinde eğitim veren öğretmenlerin teknoloji kullanımına ilişkin tutumlarının ‘orta düzeyde’ olduğu sonucunu ortaya koymaktadır.

Meslek öğretmenlerinin teknoloji kullanımına ilişkin tutumlarının düzeyini belirlemek amacıyla yapılan bu çalışma, meslek öğretmenlerimizin gelişen teknolojinin gerektirdiği bilgi ve beceriye sahip olarak hayata atılmaları konusunda, ülkemizin geleceği açısından önem taşımaktadır.

Meslek öğretilerinin sürekli olarak gelişen teknolojiyi izlemeleri ve bunu eğitim öğretim sürecinde öğrenci açısından verimli bir şekilde kullanmalarının eğitimimize büyük katkı sağlayacağı beklenildiğinden bu araştırma önem taşımaktadır.

5.2. Öneriler

Mesleki liselerinde görev yapan teknik öğretmenlerin teknolojiye yönelik tutumlarının artırılması için neler yapılmalıdır yönündeki önerilerinin, teknoloji destekli eğitim-öğretim ortamlarının sağlanması teknolojiye yönelik tutumlarını arttıracığı noktasında yoğunlaştığı belirlenmiştir. Bu sonuç öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının teknolojiyi kullandıkça teknolojiyi benimseyecekleri ve olumlu tutum içinde olacaklarını ifade etmektedir. Dolayısıyla mesleki-teknik liselerin ve ilgili üniversitelerin teknoloji destekli eğitim-öğretim ortamları haline getirilmesi öğretmenlerin teknolojiye yönelik tutumlarının artırılması yönünde etkili olacaktır.

Öğretmenlere yönelik öneriler;

- Teknolojik gelişmelere bağlı olarak hizmet içi eğitimlerin güncellenerek devamlılığı sağlanmalıdır.
- Okullarda eksik teknolojik araç ve gereçler kısa sürede tamamlanmalıdır.
- Yeni eğitim teknolojilerinin ve elektronik ortamın kullanılmasına özendirilmelidir.
- Projeksiyon, tepegöz, data show vb. teknolojik cihazlar okullarda yeterli sayıya çıkarılmalıdır.
- Öğretmenler eğitim-öğretim faaliyetlerinde teknolojiden yararlanmaya teşvik edilmelidir.
- Derslikler, teknoloji destekli sınıflar halinde düzenlenmelidir.

- Öğretmenlerin teknolojiye yönelik tutumlarını olumsuz yönde etkileyen faktörlerin belirlendiği araştırmalar yapılarak, bunları gidermeye yönelik basılı materyaller, kurslar vb hazırlanmalıdır.
- Eğitimde yeni teknolojilerin aktif olarak kullanılabilmesi için; öğretmenlere hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimleri sırasında çağın en iyi teknolojileriyle donatılmış ortamlar sağlanmalıdır ve bunlar gelişmeler doğrultusunda sürekli yenilenmelidir.
- Öğretmenlerin teknolojiyi kullanım aşamalarına bağlı olarak, bilgi ve iletişim teknolojilerinin öğretim amaçlı kullanmalarına yönelik mesleki gelişim etkinlikleri gerçekleştirilmelidir.
- Yurtdışında mesleki-teknik liselerdeki teknoloji destekli uygulamalar incelenerek Türkiye’de de uygulanabilirliği değerlendirilmelidir.

Öğretmenler yoğun teknolojinin kullanıldığı işyeri ziyaretlerine özendirilmelidir (Ekici, 2008, s. 53-54).

KAYNAKÇA

- Acar, Y. E. (2017). Hacettepe Üniversitesi Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yüksekokulu Bilgisayar dersi bilgisayarların tanıtımı
<http://yunus.hacettepe.edu.tr/~eacar/dersler/uygulamalar/bilgisayar.pdf>
sayfasından elde edilmiştir.
- Aksoy, Dr. H. H. Aloğlu M. (2004). Eğitimde Teknolojik Eğilimler. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Yönetimi Teftişi Ekonomisi ve Planlaması Tezsiz Yüksek Lisans Programı. Ankara Haziran.
- Aksoy, H. Hüseyin. (2003). “Eğitim Kurumlarında Teknoloji Kullanımı ve Etkilerine İlişkin Bir Çözümleme”. Eğitim Bilim Toplum. (Güz 2003, S. 4-23)
- Alkan, C. Doğan H. & Sezgin İ. (1994). Mesleki ve teknik eğitimin esasları. Ankara Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi Basımevi
- Altun, S. A. , Altun, A. (2017). İnternetin Tanımı.
- Ateş, M. , (2010). Ortaöğretim Coğrafya Derslerinde Akıllı Tahta Kullanımı
Marmara Coğrafya Dergisi Sayı: 22, Temmuz
- Aytaç, T. (2003), “Geleceğin Öğrenme Biçimi: E-Öğrenme”, Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi MEB Yayınları, Sayı 35
- Başaran, İ. E. (1996). Eğitime Giriş. Ankara Yargıcı Matbaa
- Başargan, N.H. (2000), “Küreselleşme Sürecinde İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Problemi ve Türkiye” İşveren Dergisi,
<http://www.tisk.org.tr/isvederg/temm2000/kuresel.htm> (06.05.2003)
- Black, P. (1998), “An International Overview of Curricular Approaches and Models in Technology Education”, Journal of Technology studies, Winter-Spring 1998,
<http://scholar.lib.vt.edu/ejournals/JTS/Winter-Spring-1998/PDF/black.pdf>
(02.05.2003)
- Ekici, G. (2008). Teknik Öğretmenlerin ve Teknik Öğretmen Adaylarının Teknolojiye Yönelik Tutumlarının Karşılaştırılması Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi. 1, 42-55.
- Ersoy, H. (2017). Eğitimde Materyal Tasarımı ve Kullanımı.
moodle.baskent.edu.tr/.../Egitim_Teknolojilerinde_Temel_Kavramlar_
<http://www.kpss.com.tr/lang-tr/EngeneltanmleInternet.cgi> sayfasından elde

- edilmiştir. Vikipedi, özgür ansiklopedi Teknoloji Tanımı.
<http://tr.wikipedia.org/wiki/Teknoloji> sayfasından elde edilmiştir.
- İnceoğlu, M. (2010). Tutum Algı İletişim. Beykent Üniversitesi İletişim ve Tasarım Bölüm Başkanı İstanbul.
- İşman, A. (2001). Teknolojinin Felsefi Temelleri, Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi
- Korkmaz, Ö. , Tunç S. , (2010), Mesleki-Teknik Eğitim Öğretmenlerinin Bilgisayar ve İnternet Temelli Öğretim Materyallerinden Yararlanmaya İlişkin Görüşleri, Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt 11, Sayı 3, Aralık, Sayfa 263-276
- Öçal, H. (2008). Mesleki eğitim ve mesleki yönlendirme. Bilim ve aklın aydınlığında eğitim ss. 12-16
- Özdemir, Ç., Çakiroğlu, M., Bayılmış, C, Ekiz H., (2004). Teknolojik gelişme için eğitimin önemi ve internet destekli öğretimin eğitimdeki yeri (1, 2, 4). Sakarya Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi, Elektronik ve Bilgisayar Eğitimi Bölümü, 54187 Adapazarı(3) Kocaeli Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi Elektronik ve Bilgisayar Eğitimi Bölümü, 41300 İzmit s: 144
- Öztürk, T. (2006). Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Eğitimde Teknoloji Kullanımına Yönelik Yeterliliklerinin Değerlendirilmesi (Balıkesir İli Örneği).
Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi EBE
- Rıza, E. T. (2000). Eğitim teknolojisi uygulamaları ve materyal geliştirme. İzmir, Anadolu Matbaası
- Seferoğlu, S. S., Akbıyık C., Bulut M. (2008), İlköğretim Öğretmenlerinin ve Öğretmen Adaylarının Bilgisayarların Öğrenme/Öğretme Sürecinde Kullanımı ile İlgili Görüşleri, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (H. U. Journal of Education) 35: 273-283
- Simsek, N. (2002), Derste Eğitim Teknolojisi Kullanımı, Nobel Yayınları, Ankara, Tübitak, http://www.tubitak.gov.tr/btpd/ btspd/rapor/btpd_tbvtp_tr.html,1999
- Vuranok, T. (2009). Uzatan eğitim ile teknik öğretmenlerin bilgi ihtiyaçlarının karşılanması. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Beykent Üniv. Sosyal Bilimler Enstitüsü
- Yılmaz, M., (2007). Sınıf Öğretmeni Yetiştirmede Teknoloji Eğitimi, Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt 27, Sayı 1155-167, Ankara

EKLER

EK-1
EĞİTİMDE TEKNOLOJİ KULLANIMI ANKETİ

Değerli öğretmen arkadaşım;

Bu ankette öğretmenlerin eğitimde teknoloji kullanımlarına yönelik tutumlarının tespit edilmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda değerlendirmeler yapılabilmesine olanak sağlamak üzere hazırlanmış olan bu anketi kendi bilgilerinizi kullanarak doldurmanız beklenmektedir.

Anket iki bölümden oluşmakta ve her bölümün başında bir açıklama bulunmaktadır. İlk bölümde kişisel bilgileri ölçen soruları, ikinci bölümde eğitimde teknoloji kullanımına yönelik hazırlanmış olan tutum ölçeğini cevaplamanız gerekmektedir.

Sizlerden alınacak olan bu bilgiler sadece araştırma verisi olarak kullanılacak olup, bütün bilgiler gizli tutulacaktır. Bu nedenle ankete açık kimliğinizi yazmanız gerekmektedir.

İlgi ve katkılarınız için teşekkür ederim.

Münevver AYDOĞAN
Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Öğrencisi

I.BÖLÜM

Kişisel Bilgiler

Bu bölümdeki cevaplarınızı boşluğun yanındaki parantezin içine (x) işareti koyarak belirtebilirsiniz.

1) Cinsiyetiniz

- Erkek Kadın

2) Branşınız

- Matematik Meslek Dersi
 İngilizce Kimya
 Fizik Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi
 Türk Edebiyatı Rehberlik
 Tarih Beden Eğitimi
 Biyoloji Coğrafya
 Görsel sanatlar / Müzik

3) Öğretmenlik mesleğinde kaçınıcı yılınız?

- 1-5 6-10
 11-15 16-20
 20' den fazla

4) Eğitim durumunuz

- Lisans Yüksek lisans

II. BÖLÜM

Eğitimde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği					
Değerli Öğretmen Arkadaşım; Eğitimde Teknoloji Kullanımına yönelik hazırlanan bu ölçme aracındaki ifadelerin doğru ya da yanlış yanıtı bulunmaktadır. Her ifadeye verilebilecek yanıt, kişiden kişiye değişebilmektedir. Bu bir sınav değildir. Bunun için vereceğiniz yanıtlar sadece sizin kendi görüşünüz olmalıdır. Sizden, her bir ifadeyle ilgili görüşünüzü belirtirken, söz konusu ifadenin sizin düşünce veya duygularınıza ne derece uygun olduğuna karar vermeniz ve daha sonra yanıtlarınızı her ifadenin karşısında bulunan parantezin içine çarpı [(X)] işareti koyarak belirtmeniz beklenmektedir.					
İfadeler	Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
I.Boyut: Eğitimde Teknoloji Kullanımının Öğretim Süreçlerine Yansıması					
1.Zorunlu olmasa, derslerimde hiç araç-gereç kullanmazdım.					
2.Derslerde araç-gereç kullanırken sıkılıyorum.					
3.Derslerde araç-gereç kullanmak gereksizdir.					
4.Derslerde keşke araç-gereç kullanmam gerekmeseydi					
5.Eğitimde teknoloji kullanımından nefret ediyorum.					
6. Teknolojik araç gereç kullanımı, öğrencilerin öğrenme süreçlerine hiçbir katkısı yoktur.					
7. Derslerimde teknolojik araç-gereç kullanabileceğim bir durum düşünemiyorum.					
8. Araç-gereç kullanımı öğrencilerin derse ilgisini artırır.					
9. Derslerde araç-gereç kullanmanın zaman kaybı olduğunu düşünüyorum.					
10. Keşke bütün öğretmenler araç-gereç kullanmaktan vazgeçseler.					
11. Derslerimde eğitimde teknoloji kullanımına yönelik bilgi ve becerileri (formasyon) kullanmanın gereksiz olduğunu düşünüyorum.					
12. Derste araç-gereç kullanıldığında dikkatin konudan çok araç-gerece yöneldiğini düşünüyorum.					
13. Öğretim teknolojilerinin hızla değişip gelişmesinden korkarım.					
14. Öğretim programında eğitimde teknoloji kullanımına yer verilmesi mutlu olurum.					

15. Araç-gereç kullanırken görevimi tam olarak yapamıyordum gibi bir duygu yaşıyorum.					
16. Derslerimde teknolojik unsurları kullanmak öğrencilerimi düşünmeye yöneltmiyor.					
II. Boyut: Eğitimde Teknoloji Kullanımında Kendini Geliştirme					
1. Yeni bir teknoloji ile karşılaştığımda onu kullanmaya ya da özelliklerini öğrenmeye çalışırım.					
2. Teknoloji ile ilgili her şeye ilgi duyarım.					
3. Mümkün olsa, dersinde her türlü teknolojik unsuru kullanırım.					
4. Boş zamanlarımda eğitimde yeni teknolojik ilişkin gelişmeleri takip etmekten hoşlanırım.					
5. Yetkim olsa, bütün öğretmenlerin teknolojik unsur ya da araç gereç kullanmalarını zorunlu hale getiririm.					
6. Teknoloji bilgimi arttırmak için, öğretmen arkadaşlarımla tartışmalar yaparım.					
7. Araç-gereç kullanacağım derslere daha büyük bir zevkle hazırlarım.					
8. Derslerimde kendi becerimle yaptığım araç-gereçleri kullanmaktan zevk duyarım.					
9. Sınıfta, eğitimde teknoloji kullanımından doğan problemleri çözmekten hoşlanırım.					
10. Derste araç-gereç kullanırken gerekli bilgi ve becerilere sahip olduğumu bilmek beni rahatlatır.					
11. Araç-gereç kullanımı öğrenmeyi kolaylaştırır.					
12. Eğitim araç-gereç kullandığımda sınıf içi iletişimin daha etkili hale geldiğini düşünüyorum.					
13. Sınıfa sıra dışı materyaller getirmekten hoşlanırım.					
14. Eğitimde teknoloji kullanımına yönelik bir kur ya da seminer olsa hemen katılırım.					
III. Boyut: Eğitimde Teknoloji Kullanımı ve Sınıf Yönetimi					
1. Öğretimde ders araç ve gereçleri kullandığımda öğretim programını bitirmekte zorlanıyorum.					
2. Derslerimde araç-gereç kullanmak beni yorar.					
3. Öğrencilerime ders araç-gereçlerini kullanmalarına izin verdiğimde sınıfta disiplin sorunları yaşıyorum.					
4. Eğitimde teknolojik unsurları kullanmak beni korkutur.					
5. Derste araç-gereç kullandığımda sınıfın kontrolünü kaybediyorum.					

6. Mecbur olduğum için derslerde araç-gereç kullanıyorum.					
7. Derslerde sık kullanmadığım bir materyali kullanırken kendimi huzursuz hissediyorum.					
8. Derslerde araç-gereç kullanımı beni her zaman zorlar.					
9. Araç- gereç kullanımı zahmetlidir.					

EK-2
KİŞİSEL BİLGİLER

Kişisel Bilgiler	
Adı	Münevver
Soyadı	AYDOĞAN
Doğum yeri ve tarihi	Akseki- 18/02/1975
Uyruğu	T.C.
İletişim adresi ve e-mail adresi	Siteler Mah. Oran Sit. D Blok K. 4 D. Pamukkale/ DENİZLİ
Eğitim	
İlköğretim	Esendere ilkokulu
Ortaöğretim	Güzelyalı ortaokulu
Lise	Altındağ Mimar Sinan End. Meslek Lisesi
Yükseköğretim (Lisans)	Marmara Üni. Teknik Eğitim Fak.
Yükseköğretim (Yüksek lisans)	Pamukkale Üni. Eğitim Bilimleri Enst
Yabancı Dil	
Yabancı dil adı –SINAV ADI-Sınavın Yapıldığı ay ve yıl- Sınav Puanı	Almanca
Mesleki Deneyim	
20Yıl	Öğretmenlik

DANIŞMANIN ADI SOYADI
İMZASI